

Fins a finals de setembre es podran veure exposades quasi 80 obres de Van Dongen, però cada dia no es té el luxe de recórrer [l'exposició](#) acompanyat d'una figura com John Klein, professor associat d'art modern i contemporani a la Washington University (Sant Louis, EUA).

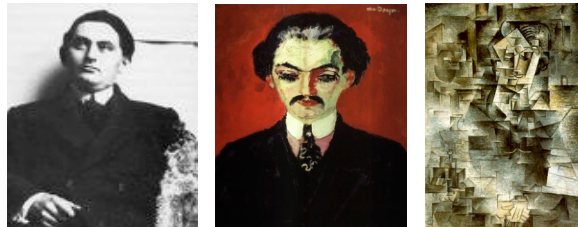
Fruit de l'aposta del Museu Picasso per generar i compartir coneixement, durant més d'una hora, Klein va posar de manifest aspectes poc coneguts dels retrats de Van Dongen i els diferents paral·lelismes existents entre aquest mestre del fauvisme i Picasso.

I és que a la producció de Van Dongen hi ha molt de Picasso però segons Klein, el principal motiu no és una influència directa: "més que una influència d'un sobre l'altre va ser el fet de compartir interessos i condicions comunes, tots dos eren artistes estrangers a París i això els feia sentir de la mateixa manera". Picasso i Van Dongen van coincidir a París, al Bateau-Lavoir i també van compartir model i inspiració: Fernande Olivier.

Després d'aquest període, Picasso va anar més enllà creant, conjuntament amb Braque, el cubisme. Picasso es va convertir en sinònim d'art modern, d'èxit mundà i d'abundància, això el va fer guanyar una gran reputació entre la crítica. En canvi, Van Dongen, sense l'adaptabilitat de Picasso, va seguir una evolució més lineal, fet que el va fer passar força més desapercebut.

Us heu preguntat mai perquè no s'assembla el model original al retrat del quadre?

Una de les qüestions més interessants de la conferència va ser precisament aquesta. Klein va posar l'exemple a la figura de Daniel-Henry Kahnweiler, retratat tant per Picasso com per Van Dongen i tot seguit va llançar una pregunta ¿Quin s'assembla més a l'original?

Fotografia de Kahnweiler, model del retrat de Van Dongen (centre) i de Picasso (dreta)

Evidentment, cap dels dos. I és que la intenció d'aquests artistes no era plasmar un rostre sinó representar la relació que existeix entre ells i el model. Són retrats que representen la subjectivitat i la personalitat de l'artista. I és per això que Van Dongen distorsiona la imatge i Picasso, la fracciona com peces en un trencaclosques. Així, explica Klein, un retrat és una transacció entre pintor i model, i aquesta visió tan subjectiva és la que porta a obtenir un resultat tan diferent.

Un altre dels punts destacats va girar en torn a la visió del professor Klein sobre l'autoretrat de Van Dongen, pintura escollida com a imatge de l'exposició. Segons Klein, part d'aquesta obra, d'un traç i color molt durs, podria haver estat creada un temps després del que es creia fins ara. Van Dongen va sobreposar la capa de color vermell intens i les gruixudes pinzellades temps després, quan ja havia guanyat fama de transgressor, de salvatge fauvista. Segons Klein, va ser aleshores quan l'artista va transformar la seva

pintura per mostrar-la a la societat amb aquesta força que ell volia transmetre i per la que volia ser recordat, amb el color intens a manera de signatura.

Els retrats eren en aquell moment una manera de guanyar reconeixement entre l'alta societat. D'aquesta manera, pintant personatges destacats de l'època, Van Dongen va aconseguir el seu èxit a París durant els anys 20, però ¿quin va ser el seu secret?

El professor Klein ho explicà citant el mateix Van Dongen: "La regla és fer les dones altes i esveltes. Exagereu les joies i les tindreu contentes". I aquesta és també la clau del èxit de Van Dongen: ressaltar l'artificialitat i fugir de les expressions naturals.

I és que la paraula art i artifici provenen de la mateixa arrel, segons explica Klein, l'art no és més que una mentida, un artifici. Aquesta era la visió que Van Dongen i Picasso compartien i que l'art postmodern ha conservat fins avui.